

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIJ-40/15-J

Název právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení	Základní škola a mateřská škola Dolní Město
Sídlo	582 33 Dolní Město 135
E-mail právnické osoby	zs.dolnimesto@centrum.cz
IČO	75 017 067
Identifikátor	600 086 879
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Marií Žáčkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	obec Dolní Město
Místo inspekční činnosti	Dolní Město 135 Dolní Město 254
Termín inspekční činnosti	16., 19., 20. a 21. leden 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti Českou školní inspekcí (dále ČŠI).

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a mateřská škola Dolní Město (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

V jednotřídní **mateřské škole** s celodenním provozem se vzdělává 27 dětí ve věku 2 až 7 let, žádné z nich není vykazováno jako dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). V posledním roce před zahájením základního vzdělávání je 7 dětí, z nich dvě mají odloženou povinnou školní docházku. Předškolní vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „My a svět kolem nás“ (dále ŠVP PV).

Základní škola evidovala k termínu inspekční činnosti ve třech třídách 40 žáků. 1. a 3. ročník jsou spojeny v jedné třídě, 4. a 5. ročník ve druhé, 2. ročník pracuje částečně samostatně. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Učíme se poznávat svět“ (dále ŠVP ZV). Žáci se SVP, včetně žáků s individuální integrací, jsou zařazeni v běžných třídách.

Zapojením do projektů *ovoce a mléko do škol*, zařazením plaveckého výcviku, účasti ve sportovních soutěžích, organizováním vzdělávacích a dovednostních akcí zaměřených na dopravní výchovu a sběrovými akcemi škola vede žáky k uvědomění si důležitosti vlastního zdraví, bezpečnosti a ochrany životního prostředí.

Hodnocení podmínek k realizaci školních vzdělávacích programů

Velikost školy a s tím související **personální obsazení** umožňuje jen částečné delegování kompetencí. **Styl řízení** je založen na každodenním osobním kontaktu a důvěře v osobní odpovědnost jednotlivých pracovníků. Jednání pedagogické rady probíhá za předškolní a základní vzdělávání odděleně. Vedoucí učitelce mateřské školy byly stanoveny kompetence tak, aby zodpovídala za tvorbu a sledování plnění ŠVP PV, předávala informace ředitelce a řídila jednání pedagogické rady a provozní porady na úseku mateřské školy.

Koncepce zpracovaná na období 2012 až 2016 je reálná a postupně se jí daří realizovat (např. kontinuální jazykové vzdělávání již od předškolního věku). Nastavená organizace výuky zatím umožňuje hospitační a kontrolní činnost jen omezeně. V průběhu inspekční činnosti byly rozvrhy hodin pro školní rok 2014/2015 uvedeny do souladu se skutečností (výkazem práce). Pro další období ČŠI škole doporučila časovou úpravu organizace práce v oblasti řízení (plánování, kontrola, hodnocení, přijímání opatření apod.) celého subjektu.

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Celý **pedagogický sbor** je odborně kvalifikovaný (3 vyučující základní školy pro přímou vyučovací činnost na 1. stupni školy, 2 pedagogické pracovnice pro předškolní vzdělávání). Zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vychází z potřeb školy a je zaměřený především na jazykové vzdělávání, oblast infomačních a komunikačních technologií (dále ICT), metodiku a legislativu. Vyučující se zúčastňují seminářů a kurzů v rámci DVPP, nové poznatky si vzájemně předávají. V mateřské škole jsou uplatňovány v organizaci a plánování předškolního vzdělávání a obě pedagogické pracovnice využívají nové vzdělávací strategie v praxi.

Výchovné **poradenství** je zajištěno ředitelkou školy, oblastí **prevence** byla pověřena jedna z vyučujících. Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP jsou stanoveny v interních dokumentech. Škola důsledně respektuje odborná doporučení a spolupracuje se zákonnými zástupci. K termínu inspekční činnosti byl dvěma žákům vypracován individuální vzdělávací plán a nadaná žákyně byla na část výuky zařazována do vyššího ročníku. Nižší

počet žáků ve třídách a zkušenost vyučujících vytvářejí vhodné vzdělávací prostředí pro žáky s výukovými obtížemi i pro žáky nadané. Mateřská škola spolupracuje s výchovnými poradenskými zařízeními, vždy na začátku školního roku provádí po dohodě s rodiči klinický logoped odbornou depistáž výslovnosti dětí. Minimální preventivní program vystihuje podmínky málotřídní školy vesnického typu a staví na ohleduplném chování (sociální gramotnost) a zdravém životním stylu. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel při vzájemné komunikaci, což bylo patrné ve sledované výuce i o přestávkách, a aktivně trávenému volnému času. Nabídka devíti zájmových kroužků naukového, sportovního i uměleckého zaměření organizovaných zčásti družinou využívá většina žáků.

Při **přijímání** k předškolnímu a základnímu vzdělávání škola uplatňuje rovný přístup. O způsobu přijímání, vzdělávací nabídce a své činnosti řádně informuje veřejnost prostřednictvím webových stránek a vývěsek.

Zajištění bezpečnosti ve škole i na školních akcích je zpracováno v interních předpisech. Systematicky je zajišťováno bezpečné prostředí nejen pro vzdělávání, ale také pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků. V oblasti výživy a **zdraví** je výuka v souladu s praxí ve školní jídelně. Pitný režim byl zajištěn pro děti v mateřské škole i žáky v základní škole.

V budově základní školy byla provedena řada stavebních úprav (fasáda, okna, topení a další). Kmenové učebny tříd jsou prostorné, světlé, esteticky podnětné a vybavené nábytkem uzpůsobeným výšce žáků. Ve dvou z nich jsou nainstalovány interaktivní tabule. V učebnách je několik počítačů přístupných žákům, pro větší využití výukových programů by se dala uplatnit i starší technika. Výuka tělesné výchovy probíhá ve cvičebně a hřištích zřizovatele. K výuce i relaxaci žáků o přestávkách slouží školní dvůr a venkovní přírodní altán.

Mateřská škola má vzhledem počtu dětí vhodné prostorové a **materiální podmínky**. Vybavení nábytkem, učebními pomůckami, hračkami, knihami i spotřebním materiálem odpovídá věku dětí a ŠVP PV. Veškeré prostory jsou udržovány v čistotě, herna i ložnice dětí působí svým zařízením a výzdobou příznivě. K naplňování ŠVP PV nechybí pomůcky pro rozvoj hrubé a jemné motoriky, jazykových, předčtenářských, předmatematických, přírodovědných, sociálních, výtvarných, pracovních, hudebních a literárních kompetencí dětí.

Škola v hodnoceném období hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, s prostředky získanými na základě projektu z evropských fondů, se sponzorskými dary a finančními prostředky z vlastních výnosů za úplatu v mateřské škole a školní družině. Provozní výdaje byly kryty zřizovatelem. Finanční prostředky na rozvojové programy a investiční výdaje nebyly škole v kontrolovaném období přiděleny. Poskytnuté **finanční prostředky** státního rozpočtu škola používá k rozvoji osobnosti žáků, realizaci školních vzdělávacích programů a samozřejmě na platy, související zákonné odvody a ostatní náklady.

Škola zajišťuje besídky, schůzky a jiné aktivity (např. oslava ke Dni matek, rozloučení s žáky 5. ročníku apod.) společně pro děti, žáky, jejich rodiče i veřejnost. Partnerský vztah se zřizovatelem kromě zajištění velmi dobrých materiálních podmínek k těmto aktivitám školu motivuje, stejně jako **spolupráce** s místními organizacemi. Svými vystoupeními se podílí na kulturním životě v obci a zároveň prezentuje své výsledky. Mateřská škola ve spolupráci se základní školou pořádá vzájemné návštěvy dětí a žáků, společné kulturní a sportovní akce.

Škola má vytvořeny podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je kvalitně zpracován a společně s dodatkem odpovídá i poslední aktualizaci Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platné od 1. 9. 2013. Výchovné a vzdělávací strategie odpovídají podmínkám specifickým podmínkám výuky více ročníků a vyučující je v procesu efektivně využívají.

Organizace základního vzdělávání vychází z učebního plánu ŠVP ZV a skladba předmětů v rozvrhu zohledňuje psychohygienické potřeby žáků. Ve sledovaných hodinách byla struktura výuky promyšlená, v přípravě byly zohledněny specifické potřeby žáků, včetně individuálně integrovaných. Při činnostech měli žáci k dispozici názorné učební pomůcky a další didaktický materiál. Vyučující diferencovali obsah a podmínky výuky nejen ročníkově, ale i s ohledem na různé tempo práce žáků. V tomto směru byly prodiskutovány i jiné možnosti doplňujících samokontrolních aktivit. Pro efektivnější práci s chybou by bylo vhodné zařazovat více způsobů kontroly práce.

Volené formy práce odpovídaly cíli výuky. Pokud žáci pracovali ve skupinách, bezprostředně komunikovali a navzájem si pomáhali. Poskytnutý čas na souvislé vyjádření myšlenky a uvědomělá práce s textem vede žáky k čtenářské gramotnosti a buduje jejich komunikativní dovednosti.

Stanovení cíle a úvodní motivace byly zpravidla nahrazeny seznámením žáků s náplní hodiny. Průběžné výchovné působení mělo pozitivně motivační charakter. Ve sledovaných hodinách byla patrná snaha vyučujících o vytváření příjemné pracovní atmosféry a zároveň systematické vedení žáků k dodržování pravidel. V závěru zbývalo méně času ke shrnutí učiva, žáci jsou však systematicky vedeni k sebehodnocení, mimo jiné i formou komunitních kruhů.

Průběh naplňování ŠVP ZV je hodnocen jako požadovaný.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Škola sleduje průběžné i celkové výsledky vzdělávání žáků. Čtvrtletně jsou vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a každoročně zpracovány ve výroční zprávě. Nepravidelně a jen orientačně škola využívá externí testování. Škole bylo doporučeno zvážit zavedení systematického sledování pokroku žáků a srovnávání ročníků formou vlastních testů. Analýzou školní matriky a klasifikace bylo zjištěno, že výsledky v jednotlivých předmětech vyučující hodnotí podle pravidel stanovených v příloze školního řádu – v klasifikačním řádu. V průběhu inspekční činnosti v něm byly provedeny dílčí úpravy.

Ve sledovaných hodinách byla patrná velmi dobrá úroveň komunikace mezi žáky a vyučujícími i mezi žáky navzájem, při řízených rozhovorech prokazovali pamětní znalosti na standardní úrovni. Při samostatných pracích se projevovaly dobré pracovní návyky i schopnost aplikace již získaných poznatků. Žákovské práce jsou průběžně vystavovány ve třídách i chodbách školy. Žáci jsou vedeni k účasti především ve sportovních soutěžích. Účast na kulturních představeních a organizace tematicky zaměřených, zpravidla celoškolských projektů (např. Halloween, Vánoce, Jak si žije plast, Kniha, Bezpečnost silničního provozu), škola v žácích buduje všeobecné kulturní a sociální povědomí, postoj k bezpečnosti a životnímu prostředí. Tyto postoje podporuje systematicky zajištěná prevence a bezpečné prostředí.

V zájmu návaznosti předškolního a základního vzdělávání, jak již bylo uvedeno, probíhají návštěvy základní školy dětmi v posledním roce před vstupem do 1. ročníku. Škola také sleduje úspěšnost svých bývalých žáků na úplných základních školách, nejlépe se v tomto směru daří spolupráce se školou v Lipnici nad Sázavou.

Úroveň výsledků základního vzdělávání i způsoby jejich získávání ČŠI hodnotí jako požadované.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Předškolní vzdělávání probíhá v souladu se ŠVP PV a třídním vzdělávacím plánem.

Česká školní inspekce srovnávala informace z třídních knih, třídních a týdenních vzdělávacích plánů a záznamů z vlastního hodnocení školy, které prováděly pedagogické pracovnice v týdenních intervalech, s vlastním pozorováním, hospitacemi a hodnocením výsledků práce dětí.

V průběhu sledovaných činností byly ve shodě s požadavky ŠVP PV zařazovány různorodé metody a formy her i dalších aktivit motivovaných, řízených a hodnocených pedagogickými pracovníci. Vzdělávání dětí probíhalo podle záznamů v povinné dokumentaci formou konstruktivních, námětových, didaktických, hudebně-pohybových a pohybových her v kombinaci se záměrně plánovanými činnostmi, v nichž byly uplatňovány metody prožitkového a kooperativního učení. Jemnou motoriku a její koordinaci se zrakem mohly děti rozvíjet při práci s pracovními listy a časopisy. Jako součást přípravy na školní vzdělávání mateřská škola zařazovala průpravné cviky pro správný úchop psacího náčiní, práci s knihou, logopedická průpravná cvičení. Součástí dopoledních aktivit byly jazykové chvilky, při nichž získávaly starší děti prvotní informace o angličtině. Škola zařazovala dostatečně pestré pracovní, výtvarné, literární, komunikační, sociální a přírodovědné aktivity. Některé z nich byly zařazovány i do téměř každodenního pobytu venku. Vědomosti, dovednosti a postoje dětí byly rozvíjeny přiměřeně s ohledem na věk i individuální schopnosti a zájmy. Funkční gramotnosti dětí byly utvářeny v příznivém klimatu.

Mateřská škola nabízí také některé nepravidelné aktivity jako návštěvy divadelních představení, výlety, plavání, oslavy, návštěvy statku a bažantnice nebo noc v mateřské škole.

Předškolní vzdělávání probíhalo na požadované úrovni vzhledem k ŠVP PV.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Během sledovaných činností se děti většinou projevovaly jako samostatné a přiměřeně sociálně vyzrálé. Téměř všechny děti měly vytvořeny základní pracovní, sebeobslužné, hygienické a společenské návyky přiměřené svému věku.

Většina dětí třetího ročníku předškolního vzdělávání rozlišovala některé symboly, piktogramy a značky, rozlišovala tvary okolních podobných předmětů zrakem či hmatem, orientovala se v prostoru a v rovině, chápala základní vztahy mezi předměty a základní matematické pojmy. V praxi dokázala vyjadřovat své představy o čísle, orientovala se v elementárním počtu, řešila problémové úkoly, rébusy, hádanky a labyrinty. V průběhu konstruktivních her téměř všechny děti dokázaly vyjadřovat své představy a fantazii prostřednictvím manipulace s technickými hračkami, stavebnicemi a materiály.

Většina dětí projevovala zájem o knihy a encyklopedie, o poslech literárních textů.

V rámci přírodovědné gramotnosti škola připravovala cílená pozorování živé i neživé přírody, děti měly možnost experimentovat a získávat elementární poznatky o okolním prostředí využitelné pro další učení a životní praxi.

Mateřská škola seznamovala děti s pravidly o ochraně zdraví a bezpečí.

Výsledky vzdělávání byly Českou školní inspekcí hodnoceny vzhledem k požadavkům ŠVP PV jako požadované.

Hodnocení podmínek k realizaci a průběhu vzdělávání ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu pro školní družinu

Zájmové vzdělávání je zajištěno odborně kvalifikovaným pedagogickým pracovníkem, který vede i několik kroužků.

Místnost určená pro činnost školní družiny (jedno oddělení) je vybavena pomůckami, herními prvky a starším nábytkem. Bylo by vhodné ji dovybavit nábytkem odpovídajícím výšce žáků nižších ročníků. Družina dále ke své činnosti využívá cvičebnu základní školy, obecní hřiště a k vycházkám okolní přírodu.

Školní vzdělávací program školní družiny byl v průběhu inspekční činnosti doplněn o podmínky přijímání a ukončování zájmového vzdělávání. Nyní je v souladu s požadavky školského zákona. Svým obsahem navazuje na obsah základního vzdělávání, doporučeny však byly úpravy obsahu v závislosti na prioritách, které školní družina bezesbýtku naplňuje, a to jsou sportovní aktivity a poznávání přírody.

Podmínky pro realizaci zájmového vzdělávání ve školní družině i průběh této realizace je ČŠI hodnocen na požadované úrovni.

Závěry

Silné stránky

- příznivé prostorové a materiální podmínky mateřské školy
- kladný dopad DVPP na předškolním vzdělávání
- vedení žáků k uvědomění si důležitosti vlastního zdraví a bezpečnosti
- podpora kulturního cítění, sportu a sociální gramotnosti

Návrhy na zlepšení

- zvážit možnost zavedení vlastního systematického sledování pokroku žáků a srovnávání výsledků

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace, ze dne 14. 11. 2002, včetně 1. a 2. dodatku
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. 4181/2007-21, s účinností od 1. 9. 2007
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 2. 1. 2015
4. Zahajovací statistické výkazy
5. Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 27. 11. 2002
6. Potvrzení ředitelky školy v pracovním poměru, ze dne 2. 7. 2012
7. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a jejich DVPP
8. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2013-2014
9. Plán DVPP – školní rok 2014/2015
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2014-2015 a hospitační záznamy
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „My a svět kolem nás“, s platností od 1. 9. 2014
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se poznávat svět“, s platností od 1. 9. 2007
13. Dodatek k ŠVP ZV č. 1, s platností od 1. 9. 2013
14. Školní vzdělávací program školní družiny „Učíme se poznávat svět hrou“, s platností od 1. 9. 2008
15. Dodatek č. 1 k ŠVP ŠD (zahájení a ukončení docházky)
16. Školní řád (základní školy), s platností od 1. 9. 2014
17. Klasifikační řád, ze dne 1. 9. 2010
18. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 9. 2014
19. Řád školní družiny, schválený dne 29. 8. 2014
20. Vnitřní řád školní jídelny, s platností od 1. 9. 2014
21. Dozory ve školní jídelně, školní rok 2014/2015
22. Celoroční pracovní plán pro školní rok 2014-2015, schválený dne 29. 8. 2014
23. Třídní knihy, školní rok 2014/2015 (základní i mateřské školy)
24. Školní rozvrhy pro školní rok 2014/2015
25. Školní matrika žáků a dětí (evidenční listy)
26. Dokumentace žáků se SVP, individuální vzdělávací plány
27. Záписy z jednání pedagogické rady (zvláště za základní školu a mateřskou školu)
28. Knihy evidence úrazů dětí, žáků a studentů a záznamy o úrazech včetně aktualizací
29. Minimální preventivní program, z dne 28. 8. 2014
30. Hodnocení mateřské školy, školní rok 2013/2014
31. Přehled docházky dětí
32. Třídní vzdělávací plány mateřské školy
33. Záписy z třídní schůzky s rodiči
34. Portfolia dětí a fotodokumentace mateřské školy
35. Výkaz zisku a ztráty sestavený ke dni 31. 12. 2013, okamžik sestavení 28. 1. 2014
36. Hlavní účetní kniha – období 12/2013, tisk ze dne 15. 1. 2015
37. Úprava rozpočtu přímých NIV k 11. 11. 2013, UZ – 33353, ze dne 11. 11. 2013
38. Sestava R01: Čerpání rozpočtu, období 12/2013, UZ 33353
39. Finanční vypořádání dotací k 31. 12. 2013, ze dne 22. 1. 2014
40. Čtvrtletní výkaz P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2013, ze dne 17. 1. 2014
41. Rozpočet na rok 2013 – provozní dotace, ze dne 8. 3. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Věra Vítková, školní inspektorka

Věra Vítková v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bohuslava Dvořáková v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Marie Nováková v. r.

Jihlava 30. ledna 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Žáčková, ředitelka školy

Marie Žáčková v. r.

Dolní Město dne 6. 2. 2015